

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3741/2018
02.07.2020. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Вања Вукићевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Драгослав Вученовић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3679/17 од 01.03.2018. године, у седници од 02.07.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 3679/17 од 01.03.2018. године у ставовима другом и трећем изреке и предмет се враћа том суду на поновно одлучивање о жалби туженог.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 19/15 од 09.03.2017. године ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужени је обавезан да му на име неплаћене закупнине за период од 01.01.2009. године до 30.09.2015. године исплати укупно 3.971,04 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС са законском затезном каматом на начин наведен изреком. Ставом другим изреке тужбени захтев је одбијен преко износа од досуђеног ставом првим изреке, са траженом каматом. Ставом трећим изреке утврђено да је тужба повучена у делу за исплату 1.350 евра. Ставом четвртим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 138.568,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3679/17 од 01.03.2018. године ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужени обавезе да му накнади штету у износу од 3.971,04 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС са припадајућом каматом, као и у ставу четвртм изреке, тако што је тужилац обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 129.000,00 динара. Ставом трећим изреке тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против другостепене пресуде у ставовима другом и трећем изреке, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11... 87/18), који се примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС, број 72/11) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је искључиви власник катастарске парцеле .., укупне површине ба 29м2 на којој је тужени без одобрења и одговарајућих дозвола изградио стамбене зграде. Наведени објекти су у катастру непокретности уписани као власништво туженог по Закону о посебним условима за упис права својине на објектима саграђеним без грађевинске дозволе. Туженом је решењем надлежног органа Општине Гроцка од 28.03.1989. године наложено да поруши стамбени објекат, али административно извршење није спроведено због поднетог захтева за легализацију. Правноснажном пресудом Петог општинског суда у Београду П 2379/07 од 17.04.2008. године одбијен је тужбени захтев овде туженог да се утврди његово право својине на предметној катастарској парцели.

Код овако утврђеног чињеничног стања да су објекти туженог бесправно саграђени на катастарској парцели тужиоца, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и тужиоцу досудио накнаду штете која се огледа у немогућности издавања у закуп предметне парцеле, за које потраживање је тужилац у току парнице доказао да је основано, у смислу члана 25. став 1. Закона о основама својинско правних односа, и чл. 155. и 189. Закона о облигационим односима.

Побијаном другостепеном пресудом првостепена пресуда је у овом делу преиначена и тужбени захтев тужиоца за накнаду штете на име закупнине са припадајућом законском затезном каматом одбијен као неоснован. Другостепени суд је оценио да је тужени сходно Закону о посебним условима за упис права својине на објектима саграђеним без грађевинске дозволе у катастру непокретности уписан као власник две породичне стамбене зграде, па као власник ових објеката, који је уписао право својине у катастар непокретности, користи земљиште на коме су изграђени објекти ради приступа објектима у смислу члана 4. наведеног Закона, што значи да тужени има право на земљишту на коме је објекат подигнут, као и на земљишту које служи за његову редовну употребу. Наведено је такође да је тужилац био дужан да предложи извођење доказа на околност колику површину би могао да изда у закуп, након што би се претходно утврдило коју површину тужени као власник објеката користи ради њихове редовне употребе, као и која је површина парцеле која се налази испод објеката.

С обзиром на наведено, основано се ревизијом тужиоца указује да је побијани део другостепене пресуде захваћен битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 384. ЗПП.

Према члану 394. став 1. ЗПП, другостепени суд ће пресудом да преиначи првостепену пресуду, ако је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је оно у првостепеној пресуди.

Из наведене одредбе произилази да другостепени суд није могао без држања расправе да утврди другачије чињенично стање. У конкретном случају другостепеном пресудом је преиначена првостепена пресуда без држања расправе, и супротно утврђењу првостепеног суда, утврђено да је тужени сходно Закону о посебним условима за упис права својине на објектима саграђеним без грађевинске дозволе уписан као власник две породичне стамбене зграде на предметној катастарској парцели, иако у листу непокретности .. КО ... постоји забележка да решење бр ../2013 није коначно, и да тужени до краја првостепеног поступка није доставио доказ да је наведено решење о упису права својине постало правноснажно. Такође, другостепени суд налази да није утврђена површина катастарске парцеле којом је тужилац могао да располаже, што указује на непотпуно утврђено чињенично стање у првостепеној пресуди, због чега такође првостепена пресуда није могла бити преиначена без расправе, у смислу члана 394. ЗПП.

Из изнетих разлога, другостепена пресуда је у побијаном делу укинута и предмет враћен том суду на поновно одлучивање о жалби туженог.

У поновном поступку, другостепени суд ће узети у обзир изнете примедбе и донети правилну и закониту одлуку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 415. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**